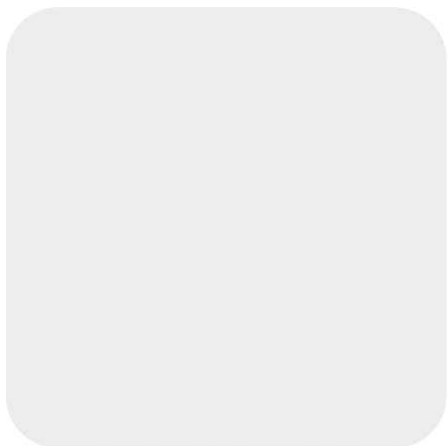
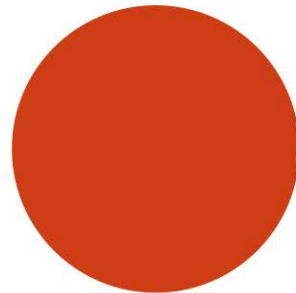
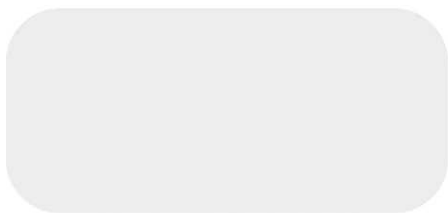
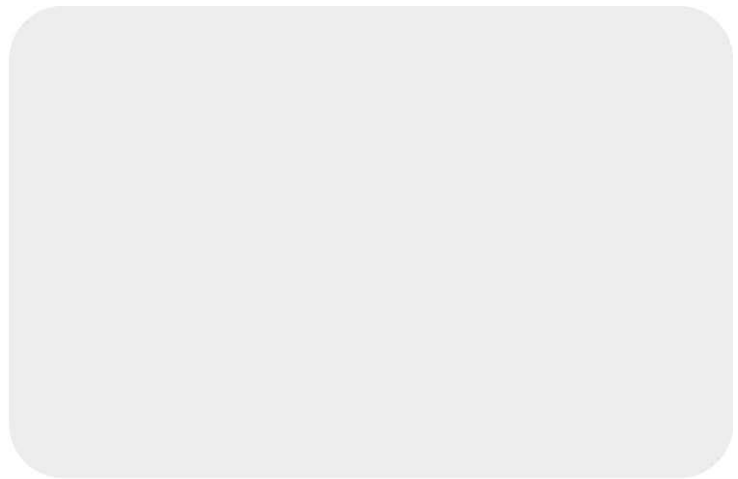

Oppsummering av innrapporterte tiltak i oppfølgingen av Nasjonal kompetansepolitisk strategi

Oppsummering av tiltak i oppfølgingen av Nasjonal kompetansepolitisk strategi

Innledning

Det er besluttet i Kompetansepolitisk råd at rådsmedlemmene skal rapportere om hvordan de konkret følger opp delmålene i Nasjonal kompetansepolitisk strategi.

Rapportene vil bli gjort tilgjengelig i sin opprinnelige form på regjeringen.no og kompetansenorge.no.

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra Kompetansepolitisk råd og gir en overordnet oppsummering og vurdering basert på den samlede rapporteringen fra rådsmedlemmene.

Disse rådsmedlemmer har rapportert inn tiltak for 2018:

- Regjeringen
- Hovedsammenslutningene i arbeidslivet (LO, NHO, Unio, KS, YS, Virke, Akademikerne, Spekter)
- Frivilligheten representert ved VOFO

I tillegg har enkelte fylkeskommuner rapportert inn tiltak.

Det er innrapportert totalt 129 tiltak fordelt på de tre hovedinnsatsområdene. Det er rapportert noen tiltak som ble satt i gang før signering av Nasjonal kompetansepolitisk strategi.

Hvilke typer tiltak er rapportert inn?

Tiltakene er forsøkt plassert i kategorier for å beskrive tiltakenes art. Det er seks kategorier: FoU, kurs/utdanning, råd/utvalg/nettverk, prosjekter, informasjon og arrangement. Noen råd/utvalg/nettverk der flere av rådsmedlemmene deltar, er blitt registrert som ett tiltak. Dette gjelder Kompetansebehovsutvalget (KBU), Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA), Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og universitets- og høyskolerådets fagstrategiske enheter.

De innrapporterte tiltakene fordeler seg på de ulike kategoriene slik:

Kategori	Totalt	Område 1	Område 2	Område 3
FoU	35	6	26	3
Kurs/utdanning	28	7	10	11
Råd/utvalg/nettverk	28	21	4	3
Prosjekt	15	6	5	4
Informasjon	11	4	4	3
Arrangement	12	2	10	0

Tiltak fordelt på kategorier

Grad av samarbeid

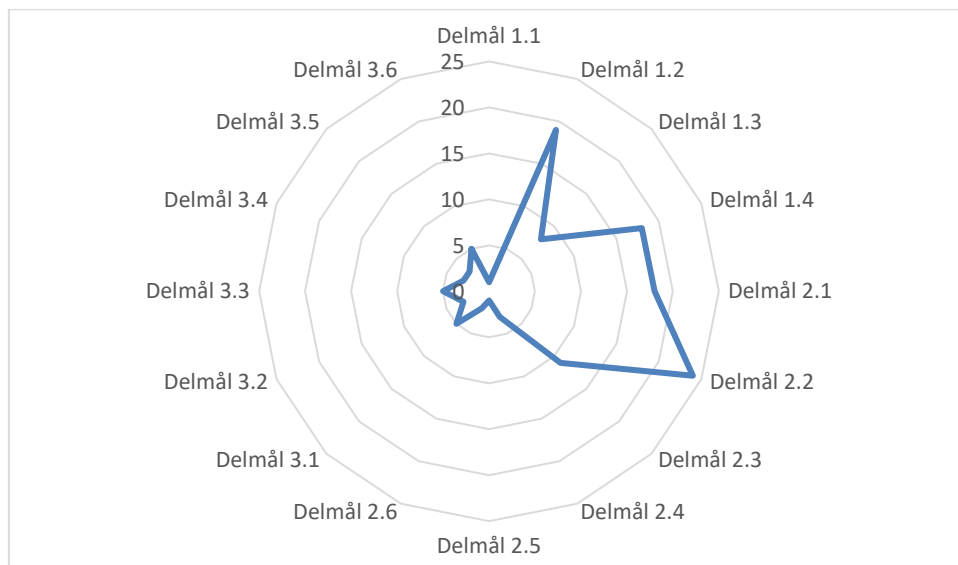
Oversikten over tiltak viser relativt stor grad av samarbeid. De enkelte medlemmene i Kompetansepolitisk råd oppgis både som ansvarlige for tiltak, og som samarbeidspartnere i tiltak som andre rådsmedlemmer er ansvarlige for. Enkelte tiltak har også andre samarbeidspartnere. Noen få tiltak oppgir eksterne aktører som ansvarlig for tiltaket, for eksempel OsloMet. I tillegg har enkelte fylkeskommuner rapportert regionale og lokale tiltak. Partene lokalt og tilsluttede forbund og virksomheter, samt andre sammenslutninger i arbeidslivet er sentrale samarbeidspartnere i flere av tiltakene. Departementene samarbeider hovedsakelig med andre departementer, fylkeskommunene, partene i arbeidslivet og underliggende etater som Utdanningsdirektoratet og Kompetanse Norge.

Det synes å være større grad av samarbeid i årets rapportering enn fjorårets. Dette er trolig en konsekvens av flere regjeringsinitierte tiltak, som regionreform og kompetansereform.

Tiltakenes spredning på hovedinnsatsområder og delmål

Som i fjor så fordeler tiltakene seg ujevnt på de tre hovedinnsatsområdene. De fordeler seg også ujevnt på delmålene innenfor hovedinnsatsområdene. Alle delmålene har minst ett tiltak knyttet til seg. Antall tiltak knyttet til et delmål varierer ut fra delmålet art. For noen delmål vil det ikke være nødvendig med mer enn ett tiltak for å oppfylle målet. Medlemmene i Kompetansepolitisk råd bør fortsatt vurdere om det på andre områder bør settes inn flere tiltak.

Tiltakenes fordeling på delmål

Hovedinnsatsområder og delmål med mange tiltak

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

Hovedinnsatsområde 1 har fire delmål og 46 tiltak, mens det i 2017 ble rapportert inn 24 tiltak.

Av 46 tiltak er 19 tiltak innenfor delmål 1.2 «Styrke regionalt folkevalgt nivå kompetansepoltiske ansvar...» mot 4 tiltak i fjor. Innenfor delmål 1.4 «Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner» er det rapportert inn 18 tiltak. Dette er omtrent som i fjor da det var 17 tiltak knyttet til dette delmålet.

2. Læring i arbeidslivet

Hovedinnsatsområde 2 har seks delmål og 59 tiltak. Dette hovedinnsatsområdet har flest tiltak. Dette hovedinnsatsområdet hadde flest tiltak også i fjorårets rapportering med 43 tiltak.

Hovedtyngden av tiltak fordeler seg på delmål 2.1 og 2.2. Av 59 tiltak er 18 innenfor delmål 2.1 «Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling». 24 tiltak er innenfor delmål 2.2 «Styrke kunnskapsgrunnlaget om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte». De to delmålene hadde henholdsvis 11 og 15 tiltak i fjorårets rapport.

3. Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

Hovedinnsatsområde 3 har seks delmål og 24 tiltak. Dette er fire tiltak færre enn i forrige rapportering (28 tiltak).

Tiltakene fordeler seg ganske jevnt på delmålene. Det er fem tiltak innenfor delmål 3.1 «Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring...». Delmål 3.3 «Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena» har fem tiltak, og det samme gjelder delmål 3.6 «Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor».

Delmål med færre enn fem tiltak

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

På hovedinnsatsområde 1 er delmål 1.1 «Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) ...» oppfylt med ett tiltak. I KBU bidrar både hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. I tillegg deltar forskere og analytikere.

2. Læring i arbeidslivet

På hovedinnsatsområde 2 har delmålene 2.4, 2.5 og 2.6 få tiltak.

Delmål 2.4 «Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud» har tre tiltak.

Delmål 2.5 «Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt ...» har ett tiltak.

Delmål 2.6 «Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning» har to tiltak.

Her er det ikke store endringer fra fjor da de tre delmålene hadde henholdsvis fire, ett og tre tiltak knyttet til seg.

3 Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

På hovedinnsatsområde 3 er tiltakene jevnt fordelt på delmålene, med fem eller færre tiltak.

Tre delmål har færre enn fem tiltak. Delmål 3.2: «Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene ...». Innenfor delmål 3.4: «Målrette og effektivisere norskopplæringen for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb ...» er det tre tiltak, og det samme gjelder delmål 3.5 «Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb ...»

Hvor er det rom for mer samarbeid?

Det er et premiss for Nasjonal kompetansepolitisk strategi at aktørene må samarbeide for å løse de kompetansepolitiske utfordringene. I strategien understrekes det at «løsningene i kompetansepolitikken fordrer samarbeid mellom aktører på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Medlemmene i Kompetansepolitisk råd må samarbeide om å utvikle og iverksette tiltak og forplikte seg til å følge opp tiltakene».

Rapportene viser at det allerede er etablert samarbeid mellom aktørene på mange områder. Forrige rapport påpekte at på de områdene rådsmedlemmene har felles interesser og tiltak, er det potensiale for mer samarbeid.

- Læring i arbeidslivet og kunnskapsgrunnlaget

Det er spesielt mange FoU-tiltak på hovedinnsatsområde 2, Læring i arbeidslivet. Årets rapportering viser 17 FoU-tiltak for å styrke kunnskapsgrunnlaget for læring i arbeidslivet. Dette er FoU-tiltak som omhandler ulike sider ved etter- og videreutdanning. Sentrale temaer er hvordan man kan møte fremtidens kompetansebehov i arbeidslivet, generelt og for definerte grupper av arbeidstakere, og insentiver og finansiering av etter- og videreutdanning, Partene i arbeidslivet er i stor grad involvert i FoU-tiltakene innen læring i arbeidslivet. Et regjeringsoppnevnt ekspertutvalg for etter- og videreutdanning skal levere sin rapport i juni 2019. Andre FoU-tiltak ser på tariffavtalenes betydning for læring i arbeidslivet og avkastning av å investere i kompetanse. Regjeringen har i 2018 gjennomført flere regionale innspillmøter om kompetansereform 2018.

- Digital kompetanse

I forårets rapport ble det konkludert med at det kan være muligheter for mer samarbeid for å kunne utnytte den teknologiske utviklingen bedre og sikre nødvendig omstillingsevne. På dette området ser det nå ut til å være større grad av samarbeid. Dette kan ses på bakgrunn av kompetansereformen generelt, og forsøkene med utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse spesielt.

Områder hvor det har vært betydelig innsats

I fjorårets rapport ble betydningen av at regionalt folkevalgt nivå's kompetansepoltiske ansvar og samordningsrolle styrkes (innsatsområde 1, delmål 1.2) understreket. Årets rapportering viser at dette er blitt betydelig styrket. Dette er trolig et resultat av regjeringens regionreform. Stortinget har besluttet at fylkeskommunene skal ha en sterkere kompetansepoltisk rolle og få flere oppgaver på det kompetansepoltiske området.

Karriereveiledningsfeltet synes å være betydelig sterkere representert i rapporterte tiltak i år. Det samme gjelder tiltak for styrke etter- og videreutdanningstilbud.

Utfordringer ved dagens rapporteringsform

- Ulik rapporteringspraksis gjør det vanskelig å sammenlikne tiltakene og å vurdere om det er mer fokus på noen tiltaksområder enn andre.
- Rådsmedlemmene deltar ofte i samme tiltak, for eksempel i råd/utvalg/nettverk. Beskrivelsene av samme tiltak i ulike rapporter kan være ganske ulike. Dette gjør oppsummeringen utfordrende.
- Selv om rammene for rapportering er gitt, er det fremdeles store forskjeller i omfang og konkretiseringsgrad i innrapporteringene. Dette gjør oppsummeringen utfordrende.

Spørsmål til diskusjon

- Hvilke prioriteringer skal Kompetansepoltisk råd arbeide med fremover?

Vedlegg 1: Delmål i Nasjonal kompetansepoltisk strategi

Hovedinnsatsområde 1: Gode valg for den enkelte og for samfunnet

1.1 Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) bestående av forskere, analytikere og representanter for alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. KBU skal sammenstille og analysere kilder til kunnskap om Norges kompetansebehov, nasjonalt og regionalt.

1.2 Styrke regionalt folkevalgt nivå's kompetansepoltiske ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører.

1.3 Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.

1.4 Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.

Hovedinnsatsområde 2: Læring i arbeidslivet

2.1 Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

2.2 Styrke kunnskapsgrunnlaget om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte

2.3 Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige utdanninger og yrker.

2.4 Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

2.5 Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette, vil det utvikles metode og modell for vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.

2.6 Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.

Hovedinnsatsområde 3: Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

3.1 Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.¹⁰

3.2 Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. *Kompetansepluss arbeid* og *Kompetansepluss frivillighet* videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der *Kompetansepluss arbeid* kan kobles sammen med fagopplæring.

3.3 Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.

3.4 Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Styrke samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet.

3.5 Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom blant annet økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.

3.6 Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor.

Vedlegg 2: Matrise over de innrapporterte tiltakene

Hovedinnsatsområde 1: Gode valg for den enkelte og for samfunnet

Delmål		Tiltak	Type tiltak	Ansvarlig	Samarbeidspartnere	Antall totalt
1.1	Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU)	Kompetansebehovsutvalget	Råd/utvalg/ nettverk	Regjeringen	KMD, ASD, partene, Kompetanse Norge	1
1.2	Styrke regionalt folkevalgt nivås kompetansepoltiske ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører. mm m	Etablere Kompetansealliansen våren 2019 for å samarbeide om regionens kompetansebehov i framtiden på bakgrunn av utarbeidet kunnskapsgrunnlag	Råd/utvalg/nettverk	Møre og Romsdal fylkeskommune	Næringsliv/klynger, høyskoler, fagskoler, videregående skoler	19
		Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå; tilskudd til karriereveiledning som forvaltes av Kompetanse Norge blir lagt inn i fylkeskommunens rammetilskudd	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	Fylkeskommunene, Kompetanse Norge	
		Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå, arbeidsmarkedstiltaket, bedriftsintern opplæring (BIO) skal flyttes til fylkeskommunen	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	Fylkeskommunene, ASD, Arbeids- og velferdsetaten	
		Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå; KD skal	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen		

	vurdere om ansvaret for karriereveiledning bør lovfestes				
	Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå; vurdere om deler av tilskuddet til studieforbund kan overføres til fylkeskommunene	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	KD, KuD, VOFO, fylkeskommunene	
	Overføring av oppgaver fra statlig til fylkeskommunalt nivå; utreder om ansvaret for arbeidsmarkedsopplæring bør ses i sammenheng med fylkeskommunens ansvar for opplæring og grunnleggende kompetanseutvikling	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	ASD, KMD, ASD , AVdir	
	Utreder om fylkeskommunene skal få et utvidet og mer helhetlig ansvar for å tilrettelegge og forsterke opplæringen for alle unge i alderen fra 16 til 24 år. Målet er at alle elever, også de med svak kompetanse fra grunnskolen, skal få en reell mulighet til å gjennomføre videregående opplæring.	FoU	Regjeringen	Fylkeskommunene	
	Utreder mulige endringer i arbeidsmarkedsopplæringen, slik	FoU	Regjeringen	KD, ASD, KMD, fylkeskommunene	

		at det kan sees i sammenheng med det fylkeskommunale ansvaret for opplæring. Dette er en oppfølging av Meld. St. 6 (2018-2019)				
		Ulike arenaer for dialog og utvikling av kompetansepolitikk mellom kompetanseaktørene nasjonalt og regionalt; verksted for regional utvikling	Arrangement	Regjeringen	Fylkeskommunene m. fl.	
		Ulike arenaer for dialog og utvikling av kompetansepolitikk mellom kompetanseaktørene nasjonalt og regionalt, ny stortingsmelding om distriktpolitikken	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	Fylkeskommunene	
		Ulike arenaer for dialog og utvikling av kompetansepolitikk mellom kompetanseaktørene nasjonalt og regionalt, innspillmøter om kompetansereformen	Arrangement	Regjeringen	KD og andre departementer, fylkeskommuner, kommuner, utdanningsinstitusjoner, partene, private og offentlige virksomheter, Kompetanse Norge	
		Kompetansefora; initiativ for en tettere koordinering på tvers av ulike kollegier i fylkeskommunene som jobber	Råd/utvalg/nettverk	Fylkeskommuner	KS, LO, NHO, NAV, Kompetanseforum Østfold, Kompetanseforum Hordaland, Kompetanseforum Troms,	

	med utdanning og samfunnsutvikling			Kompetanseforum Troms og Finnmark, Akershus fylkeskommune	
	Kompetanseløft Trøndelag (DigiT) - digitaliseringsutvalg Trøndelag	Råd/utvalg/nettverk	KS, Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen	kommuner	
	Styrking av Vofos regionale tilstedeværelse og bidrag inn i regionale kompetansesamarbeid og som bidragsytere i å synliggjøre sektoren overfor regionale karriereveiledere.	Kurs/utdanning	VOFO	Studieforbund, kursarrangører på kommune-/fylkeskommunenivå	
	Sammenslåing av regionledd for å styrke VOFOs regionale tilstedeværelse	Prosjekt	VOFO	Ulike VOFO-regioner	
	Kompetanseheving for eksisterende og nye regionkonsulenter	Kurs/utdanning	VOFO	Egne ansatte	
	Samhandling med fylkeskommuner - partnerskapsavtaler med fylkeskommuner	Informasjon	VOFO	Fylkeskommunene	
	Strategisk samarbeid mellom Høgskulen på Vestlandet og Fagskulen i Sogn og Fjordane innen de tekniske områdene	Kurs/utdanning	Vestland fylkeskommune	Høgskulen på Vestlandet og Fagskulen i Sogn og Fjordane	

		Utarbeidelse av rapporten "Yrkesopplæringsnemdas rolle og ansvar"	FoU	NHO	Partene	
1.3	Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene.	Regjeringen vil styrke fylkeskommunenes ansvar for karriereveiledning og de regionale karrieresentrene. Fra 2020 legges de nåværende tilskuddsmidlene til fylkesvise karrieresentre inn i fylkeskommunenes frie midler.	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	KD, fylkeskommunene, Kompetanse Norge	8
	Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.	Styrke kvalitet og kompetanse i karriereveiledning gjennom et nasjonalt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning.	Prosjekt	Regjeringen	KD, fylkeskommunene, Kompetanse Norge	
		Utvikling av en nasjonal digital karriereveiledningstjeneste.	Informasjon	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, Utdanningsdirektoratet	
		Utvikling av en digital plattform for etter- og videreutdanning for bedre oversikt over tilbudet for etter- og videreutdanning,	Informasjon	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, partene	
		Nasjonalt forum for karriereveiledning	Råd/utvalg/nettverk	Kompetanse Norge	KS, Spekter mfl	
		Bistå medlemmer i utviklingen av karrieren, i overgangen mellom	Informasjon	Akademikerne	Medlemsforeninger	

		utdanning og arbeid og mellom ulike jobber.				
		Forslag om større satsing på regionale karriereveiledningssentre	Råd/utvalg/nettverk	LO		
		Innføring av karrieresenter for alle over 19 år og kompetansehevingstiltak for alle veiledere i karriere Møre og Romsdal fylkeskommune.	Prosjekt	Møre og Romsdal fylkeskommune		
1.4	Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.	Igangsetting av arbeid med en stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, med vekt på praksis.	FoU	Regjeringen	KD, UH, partene	18
		Arbeidsgruppe som skal vurdere systemet for dimensjonering av høyere utdanning	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	KD, KMD, NFD, HOD, FD	
		Deltakelse i Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)	Råd/utvalg/nettverk		UH, virksomheter, KS, Unio, Virke, NHO	
		Fagfornyelse, satt i gang arbeid med å fornye alle læreplanene i grunnskolen og vgo.	Prosjekt	KD	Utdanningsdirektoratet	
		Deltakelse i universitets- og høyskolerådets (UHR) fagstrategiske enheter	Råd/utvalg/nettverk	UH	UH, Unio, Virke, Spekter, NHO	

	Tiltak for å styrke Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) i egne rekker	Råd/utvalg/nettverk	LO	NHO
	Samarbeid med UiO om utvikling av kunnskapsøkonomien	Prosjekt	LO	NHO, UiO
	Observatørplass i Universitets- og høyskolerådets fagstrategiske enheter. Posisjonen brukes aktivt til å videreutvikle samarbeid og bidra til høy relevans i utdanningene.	Råd/utvalg/nettverk	LO	
	Praksisplasser for masterstudenter i statsvitenskap	Kurs/utdanning	Spekter	UiO
	Deltakelse i yrkesopplæringsnemndene (SRY)	Råd/utvalg/nettverk	Partene	Unio, Virke, Spekter, KS, LO, NHO, Virke, Spekter, KMD
	Deltakelse i styringsgruppen for utvikling av ny arbeidslivsportal	Råd/utvalg/nettverk	OsloMet	KS m. fl.
	Rapport om kommunen som læringsarena for helse- og velferdsutdanninger	FoU	KS	Rambøll
	Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS).	Prosjekt	KD	ASD, BLD, HoD, KS m.fl.
	Opprettelse av kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF)	Råd/utvalg/nettverk	KS	Kommuner

	Videreutdanningstilbud innen Kompetanse for kvalitet og lærerspesialist	Kurs/utdanning	KD	KS, Arbeidstakerorganisasjonene, lærerutdanningene	
	Deltakelse i arbeidsgruppe for pilotering av funksjon som lærerspesialist	Kurs/utdanning	KS	KD, Utdanningsdirektoratet, Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU) og Utdanningsforbundet	
	Menn i helse, evaluering	FoU	KS	Østlandsforskning	
	Tilbud til yrkesfaglærere om å hospitere i bedrifter, og til instruktører/faglige ledere i lærebedrifter om å hospitere i skoler (del av nasjonal satsing Yrkesfagsløftet)	Kurs/utdanning	Vestfold fylkeskommune	Bedrifter, skoler, kommuner	

Hovedinnsatsområde 2: Læring i arbeidslivet

Delmål	Tiltak	Type tiltak	Ansvarlig	Samarbeidspartnere	Antall totalt	
2.1	Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å	Tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, LO, NHO, KS, Virke, Spekter, YS,	18

utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.				Akademikerne, DIKU, IKT-Norge, NTNU
	"Matindustrien 4.0 – kompetanseløft for hele matindustrien!".	Prosjekt	LO/NNN	NHO Mat og drikke, Sjømat Norge
	YS har internt i egen organisasjon vurdert aktuelle bransjer med behov for utvikling av kompetanse	Kurs/utdanning	YS	Egne medlemmer
	Partssammensatt arbeidsgruppe for identifisering av kompetansebehov som følge av digitalisering i arbeidslivet	Råd/utvalg/nettverk	KD	Kompetanse Norge, LO, NHO, Unio, KS, YS, Spekter, Akademikerne,
	Utarbeidelse av rapporten "Rapport fra utvalg etter tariffrevisjonen 2016 – Etter- og videreutdanning", i forberedelsene til lønnsoppgjøret 2017/2018	FoU	LO/Fellesforbundet	Norsk industri og BNL
	Tilskudd til partssammensatt prosjekter for å styrke digital kompetanse	Prosjekt	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, Akademikerne, LO, partene
	Tilskudd til bransjeprogram for industri- og byggenæringen og lokal helse- og omsorgssektor.	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, partene, bransjene, utdanningsinstitusjoner
	Øremerkede studieplasser til IKT	Kurs/utdanning	Regjeringen	UH

	Satsingen "Høyere opp i verdikjeden", regjeringens nordområdestrategi	Kurs/utdanning	Regjeringen	KMD
	Styringsdialoger med næringsrettet virkemiddelapparat	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	Forskningsrådet, Innovasjon Norge, SIVA, departementer
	Nordisk ministerråd, en komparativ studie vil kunne ut i anbefalinger til nordiske beslutningstagere om hvordan kompetansebehov i nordiske regioner kan møtes.	FoU	Regjeringen	NMR
	Unios digitaliseringspolitikk, Unio har arrangert workshop med medlemsforbundene, og jobber aktivt videre blant annet med å få temaet inn i tillitsvalgt skoleringen.	Arrangement	Unio	Unios medlemsorganisasjoner
	Samarbeid om digital kompetanse. Totalt 71 kommuner med prosjektet (1. januar 2018 - ut 2019). KS har fått ansvar for å gjennomføre ulike typer møteplasser med bistand fra alle partene i samarbeidet	Prosjekt	KS	KMD, hovedorganisasjonene
	Ulike konferanser og seminarer	Arrangement	KS	

		Partssammensatt arbeidsgruppe på statlig tariffområde	Arrangement	Partene	Partene	
		Litteraturstudie om «Digitaliseringens påvirkning på varehandel»	FoU	Virke	Handel og kontor, Universitetet i Sørøst-Norge	
		Studie om «Hvordan påvirker ny teknologi kompetansebehovet i varehandelen?» Studien skal være ferdig i 2019.	FoU	Virke	Samfunnsøkonomisk Analyse, NAV, Virke og Handel og Kontor Norge	
		Lederutfordringer i digitale omstillingsprosesser	FoU	KS	PwC	
2.2	Styrke kunnskapsgrunnlaget om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte	Forstudie om avkastning av kompetanseinvesteringer i arbeidslivet	FoU	Regjeringen	KD, NIFU	24
		Ekspertutvalg om etter- og videreutdanning	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	Forskere, utdanningsinstitusjoner, aktører fra offentlig sektor og fra næringslivet	
		Notat om anbefalinger for et mer velfungerende marked for etter- og videreutdanning	FoU	Regjeringen	Kompetanse Norge	
		Notat "Tariffavtalenes betydning i kompetansepolitikken"	FoU	LO	Fafo	
		Analyse av insentiver for å investere i humankapital	FoU	Regjeringen	KD, Samfunnsøkonomisk analyse	

	Kompetanseutvikling i Spekters medlemsvirksomheter	Kurs/utdanning	Spekter	Spekters medlemmer
	Felles arrangement med LO/LO Stat et felles arrangement under Arendalsuka 2018 - rette oppmerksomheten mot betydningen og verdien av fornyelse av ansattes kompetanse.	Arrangement	Spekter og LO Stat	
	Utredning av ulike modeller for finansiering av etter- og videreutdanning	FoU	Unio	Proba Samfunnsanalyse
	Rapport som ser på utfordringene og mulighetsområdene for kompetanseheving av helsepersonell	FoU	Unio	Ny Analyse
	Analyse av endringer i arbeidslivet knyttet opp til nye digitale løsninger	FoU	YS	AFI
	Kommunesektorens Arbeidslivsmonitor, ny rapport i september 2019	FoU	KS	
	KS Læring, en plattform der kommuner kan dele kurs, arrangementer og annen	Informasjon	KS	Kommuner

		kunnskap med sine ansatte og med hverandre.				
		Ny FoU "Finansieringsmodeller for etter- og videreutdanninger"	FoU	KS		
		"Teknologibasert læring på arbeidsplassen". Starter 2019	FoU	KS		
		"Kartlegging av endrede kompetansebehov i en digitalisert helse- og omsorgssektor"	FoU	KS	IPSOS	
		Forskningsrapport "Akademisk kompetanse: betydning for produktivitet, vekst og verdiskaping i Norge"	FoU	Akademikerne	Menon	
		Forskningsrapport "Etter- og videreutdanning blant høyt utdannede i Norge - status og veien videre"	FoU	Akademikerne/Econa	Ny Analyse	
		Forskningsrapport "Yngre eldre i arbeidslivet"	FoU	Akademikerne/Econa	Ny Analyse	
		Forskningsrapport "Behovet for etter- og videreutdanning i høyutdanningsgruppene"	FoU	Akademikerne/Tekna	Tekna	

		Forskningsrapport "Samfunnsviternes kompetanse og mulighetene til etter- og videreutdanning"	FoU	Akademikerne	Samfunnsviternerne	
		Forskningsrapport "Framtidens behov for akademikere"	FoU	Akademikerne	Samfunnsøkonomisk Analyse	
		Rapport om fagarbeideres bidrag til innovasjon i bedrifter.	FoU	NHO	Fafo	
		Bestilt rapport som beskriver gode eksempler på kompetanseutviklingsstrategier i næringslivet	FoU	NHO		
		Bestilt rapport beskriver 2-3 alternative innretninger på en skatteincentivmodell for kompetanse i virksomheter	FoU	NHO		
2.3	Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige utdanninger og yrker	Prosjektet "Jenter og teknologi" ble i 2018 gjennomført for tredje år på rad som nasjonal kampanje	Informasjon	NHO	Prosjektet "Jenter og teknologi" ble i 2018 gjennomført for tredje år på rad som nasjonal kampanje	11
		Yrkesfagenes år 2018 var en informasjons- og omdømmekampanje på nett og i sosiale medier	Informasjon	Regjeringen	KD, YS, Virke, Spekter, LO, NHO	

	Vært med å arrangere konferansen "Arena for kvalitet", i forbindelse med Yrkesfagenes år	Arrangement	LO	KD, Udir	
	Ny tilbudsstruktur på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Endringene vil gjelde fra skoleåret 2020-21.	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	KD, Udir, yrkesfaglærere, partene	
	Utvikling av fagskoleutdanningen. Tiltak som skal bidra til å heve kvaliteten og synliggjøre utdanningen.	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD	
	Samfunnskontrakten for flere læreplasser	Kurs/utdanning	Regjeringen	Partene	
	Samfunnskontrakten for flere læreplasser og møteplass lærebedrifter - årlig møteplass for lærebedrifter Møtet i 2018 ble avholdt 1. mars.	Arrangement	Spekter	Spekters medlemmer	
	Fagskolekonferanse 2018 - rette oppmerksomhet mot fagskoleutdanninger i spesialisthelsetjenesten og synliggjøre karrieremuligheter for fagarbeidere	Arrangement	Spekter	LO/Fagforbundet, YS/Delta	
	Konferanse i Oslo 30. november 2017 sammen med LO. Hensikten	Arrangement	Spekter og LO		

		var å motivere virksomheter til å ta inn flere lærlinger				
		Dialogmøte med Spekters representanter i faglige råd (SRY)	Arrangement	Spekter	Spekters medlemsvirksomheter	
		Status 2018, lærlinger i kommunesektoren	Informasjon	KS		
2.4	Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.	Arenaprogrammet, videreutvikling av klyngeprogrammet på grunnlag av gjennomført evaluering	Prosjekt	Regjeringen	NFD, KMD, Innovasjon Norge, Samfunnsøkonomisk analyse	3
		Omstillingsmotoren, utvalgte klyngemiljøer skal bruke sin kunnskap og erfaring til å gi små og mellomstore bedrifter et kompetanseløft på områder som er særlig viktige for omstilling og fornyelse.	Prosjekt	Regjeringen	Digital Norway, iKuben, Smart Innovation Norway og Kongsberg-klyngen. SINTEF Raufoss Manufacturing/ NCE Raufoss.	
		Seminar " Hvordan legge bedre til rette for styrking av kompetanse i klyngesamarbeid"	Arrangement	LO	NHO, Eyde-klyngen	
2.5	Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette, vil det utvikles metode og modell for	Utvikling av modell og metode for å beskrive kompetanse som bygges opp i arbeidslivet, rapporten "Balanssekunst" lansert i april 2018	FoU	Virke	LO, YS, NHO	1

	vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.					
2.6	Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.	Godkjenning av utenlandsk utdanning, godkjenningsordning for utenlandsk fagskoleutdanning åpnet 1. januar 2019	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, Nokut	2
		Godkjenning av utenlandske yrkeskvalifikasjoner. Yrkeskvalifikasjonsloven iverksatt fra 1. januar 2018.	Kurs/utdanning	Regjeringen		

Hovedinnsatsområde 3: Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

Delmål		Tiltak	Type tiltak	Ansvarlig	Samarbeidspartnere	Antall totalt
3.1	Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.	Forsøk med forberedende voksenopplæring (FVO)	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge, skoler/VO, fylkeskommuner, KS/kommuner	5
		Forsøk med modulstrukturert opplæring i enkelte lærefag i videregående opplæring	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, fylkeskommuner, Utdanningsdirektoratet	
		Deltakelse på arrangementer om oppfølging av Hurtigsporet.	Informasjon	LO	Egne medlemmer, Nav, NHO	
		Igangsetting av ordningen Fagbrev på jobb, og igangsetting av et forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne	Kurs/utdanning	Hedmark fylkeskommune		
		Kampanje i fire byer for å fremme Hurtigsporet for nyankomne flyktninger. Synliggjøre flyktningers kompetanse og rekrutteringsmuligheter for næringslivet	Informasjon	NHO	NAV, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikstad	

3.2	Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. <i>Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet</i> videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der <i>Kompetansepluss arbeid</i> kan kobles sammen med fagopplæring.	Prøveordning med fagopplæring i Kompetansepluss kommer i gang i 2019	Kurs/utdanning	Regjeringen	KD, Kompetanse Norge	3
		Promotering av Kompetanseplussordningene	Informasjon	VOFO	Studieforbundene	
		Evaluerings av Kompetansepluss Frivillig	FoU	VOFO	Frivillig sektor	
3.3	Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.	Revidere tiltaksforskriften bestemmelser om opplæring (j.f pkt 3.5) for å forsterke vektleggingen av yrkesopplæring ved bruk av opplæring som virkemiddel i arbeidsmarkedstiltakene	Kurs/utdanning	Regjeringen	Revidere tiltaksforskriften bestemmelser om opplæring (j.f pkt 3.5) for å forsterke vektleggingen av yrkesopplæring ved bruk av opplæring som virkemiddel i arbeidsmarkedstiltakene	5
		Ny IA-avtale der partene i arbeidslivet og myndighetene har forpliktet seg til at også	Råd/utvalg/nettverk	Regjeringen	ASD, partene	

		kompetansetiltak kan være nødvendige for å kunne stå i arbeid.				
		Samarbeidsprosjekt om å få flyktninger raskt ut i arbeidslivet, kombinert med norskopplæring. Oppfølging av Hurtigsporet, Prosjektet avsluttet i 2018, men overført til Oslo kommune som mer permanent tiltak.	Prosjekt	Oslo kommune	YS, Virke, Oslo kommune	
		Inngåelse av partnerskapsavtaler om karriereveiledning og karrieresenter	Råd/utvalg/nettverk	Telemark fylkeskommune	NHO, LO, KS, Universitetet i Sørøst-Norge, Fylkesmannen, NAV, kommuner	
		Har utviklet egen plan for innvandrere, for opplæring og arbeidspraksis	Kurs/utdanning	Møre og Romsdal fylkeskommune	Kommuner	
3.4	Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Styrke samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet.	Regjeringens integreringsstrategi, integrering gjennom kunnskap	Kurs/utdanning	Regjeringen		3
		Reform av introduksjonsprogrammet	Prosjekt	Regjeringen	KD, IMDi, Kompetanse Norge	
		Bruke Ungt entreprenørskaps metodikk for etablereropplæring i	Prosjekt	Hedmark fylkeskommune		

		introduksjonsprogrammet. Innføring av nye metoder for å effektivisere norskopplæring				
3.5	Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom blant annet økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.	Etablere et nytt arbeidsmarkedstiltak med tilbud om opplæring av arbeidsledige og personer med nedsatt arbeidsevne	Kurs/utdanning	Regjeringen	ASD, Avdir	3
		Opplæringstilbud som helsefagarbeider for minoritetsspråklige etter "Sogn og Fjordane-modellen"	Kurs/utdanning	Sogn og Fjordane fylkeskommune	NAV, kommunene	
		Samarbeidsavtaler med NAV for å styrke opplæringstilbud	Kurs/utdanning	Hedmark fylkeskommune	NAV	
3.6	Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor	Utredning om studieforbundene	FoU	Regjeringen	KD, KuD	5
		Aktiv bruk av studieforbund. Kompetansehevende kurs for medlemmene.	Kurs/utdanning	Unio	Unios forbund	
		Regelverks- og praksisendring i studieforbundsordningen	Råd/utvalg/nettverk	VOFO	Studieforbundene	
		Informasjonsprosjekt om inkludering	Prosjekt	VOFO	Studieforbundene og kursarrangører	
		Forskningsprosjekt om studieforbundene som læringskatalysatorer	FoU	VOFO	Fafo	

Totalt antall tiltak

129
